

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

การเลือกปัญหาวิจัย

จุดประสงค์

1. บอกแหล่งที่มาของปัญหาการวิจัยได้
2. เขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัยได้

เนื้อหา

- การค้นคว้าวิจัยในศาสตร์
- การกำหนดปัญหา และการตั้งคำถามในการวิจัย
- ประเภทของปัญหา
- วิธีการได้มาของปัญหาวิจัย
- หลักเกณฑ์ที่สำคัญในการเลือกปัญหาการวิจัย
- หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการตั้งชื่อเรื่องการวิจัย

ปัญหา

- คือข้อสงสัยอยากทราบว่ามันคืออะไร ทำไม อย่างไร เมื่อไร เพราะอะไรมากน้อยแค่ไหน ซึ่งข้อสงสัยนั้นได้มาจากการสังเกตของผู้วิจัย
- คือ ความแตกต่างระหว่าง **สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน** กับ **สิ่งที่คาดหวัง หรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้**

การค้นคว้าวิจัยในศาสตร์

- การค้นคว้าวิจัยในศาสตร์ทุกแขนงเริ่มขึ้นที่ปัญหา คือ เริ่มต้นขึ้นที่คำถามอันหนึ่ง แล้วจึงกระทำการหาคำตอบอย่างมีระเบียบที่เชื่อถือได้ เมื่อศึกษาค้นคว้าจนได้คำตอบแล้วก็ตั้งคำถามต่อไปอีกเรื่อย ๆ คำถามเป็นสิ่งที่ท้าทายให้มนุษย์เรียนรู้ อธิบาย ทำนาย ทดลอง สังเกตการณ์ เพื่อสะสมความรู้และทำให้ความรู้เจริญงอกงามก้าวหน้าต่อไปเรื่อย ๆ ไม่มีที่สิ้นสุด

ปัญหาการวิจัย

ปัญหาการวิจัย

- พิชณน พงศศิริ (2551) ได้กล่าวถึงความหมายของปัญหาการวิจัยหมายถึง **ประเด็น**ที่นักวิจัยสงสัยใคร่รู้และต้องดำเนินการตามระบบระเบียบวิธีวิจัย เพื่อค้นหาคำตอบที่ถูกต้องให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งในสถานการณ์ทั่วไปเรามักมีข้อสงสัยอยู่เสมอว่าทำไมจึงเกิดปรากฏการณ์บางอย่างขึ้น เพราะเหตุใด
- วาโร เฟ็งสวัสดี (2551: 76) ได้กล่าวถึงความหมายของปัญหาการวิจัย หมายถึง **ประเด็นข้อสงสัย หรือคำถาม**ที่ผู้วิจัยต้องการดำเนินการหาคำตอบด้วยกระบวนการวิจัย ปัญหาการวิจัยจะมีลักษณะเป็นข้อสงสัยของผู้วิจัยต่อสภาพการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่เป็นความแตกต่างและไม่มี ความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวัง นั่นคือไม่ว่าสภาพการณ์ต่าง ๆ จะเป็นปัญหาหรือไม่ก็ตาม แต่ถ้าหากว่าผู้วิจัยเห็นว่าควรหาคำตอบเพื่ออธิบายปรากฏการณ์เหล่านั้นก็สามารถนำมาเป็นประเด็นปัญหาการวิจัยได้

ปัญหาของการวิจัย

หมายถึง เรื่องที่นักวิจัยเกิดความสงสัยเกิดความอยากรู้ อยากเห็น ต้องการที่จะศึกษาหาคำตอบ รูปแบบของปัญหาการวิจัยมีอยู่หลายรูปแบบด้วยกระบวนการวิจัย เช่น รูปแบบของประโยคคำถาม รูปแบบการเขียนแบบพรรณนา เป็นต้น

ประเภทของปัญหา

- **ปัญหาเชิงประจักษ์ (Empirical Problems)** เป็นปัญหาที่ต้องใช้ความรู้ หรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ มาอธิบาย หรือกำหนดความสัมพันธ์
- **ปัญหาเชิงวิเคราะห์ (Analytical Problems)** เป็นปัญหาที่ต้องใช้การแจกแจงหรือแยกแยะให้เห็นว่า มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น และเหตุการณ์เหล่านั้นนำไปสู่ผลที่จะเกิดขึ้นอย่างไร เชื่อมโยงกันอย่างไร มีอะไรเป็นข้อพิสูจน์ถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว
- **ปัญหาเชิงปทัสสถาน (Normative Problems)** เป็นปัญหาที่ต้องใช้ความรู้เชิงวิชาการมาประมวลเป็นข้อสรุป หรือการอ้างอิง

ประเภทของปัญหา

- ปัญหาเชิงประจักษ์
- ปัญหาเชิงวิเคราะห์
- ปัญหาเชิงปทัสสถาน

- คนใต้ต้องมีภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคใต้
- การเป็นประชาธิปไตยต้องมีรัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตย
- การไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง คือ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

- นักการเมืองทุกคนแล้ว
- ประชาธิปไตยดีกว่าเผด็จการ
- ความยุติธรรมมีความสำคัญมากกว่าระเบียบและ กฎหมาย

- คนภาคอีสานยากจนกว่าภาคอื่น
- ประชาธิปไตยที่มีเสถียรภาพมีอยู่เฉพาะในประเทศอุตสาหกรรมเท่านั้น
- การไร้เสถียรภาพทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับความเสมอภาคทางการเมือง

วิธีการได้มาของปัญหาวิจัย

วิธีการได้มาของปัญหาวิจัย

1. ปัญหาจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่น่าสนใจจะทำวิจัย
2. ปัญหาจากประสบการณ์ของผู้วิจัย
3. ปัญหาจากหนังสือหรือวารสารเกี่ยวกับการวิจัย
4. ปัญหาจากข้อเสนอแนะของผลการวิจัยที่ได้ทำมาแล้ว
5. ปัญหาจากบทความวิทยานิพนธ์หรือบทความวารสารการวิจัย
6. ปัญหาได้มาจากผู้อื่น

1. ปัญหาจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่น่าสนใจจะทำวิจัย

- เมื่อนักวิจัยได้ศึกษาทฤษฎีบางทฤษฎีแล้ว เกิดข้อสงสัย ในส่วนของการตีความแปร หรือ การนำไปใช้จริงในสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันออกไป
- ซึ่งนำไปสู่การตรวจสอบทฤษฎีก่อนที่จะนำไปประยุกต์ใช้ต่อไปก็ได้

2. ปัญหาจากประสบการณ์ของผู้วิจัย

- เป็นประสบการณ์โดยตรงจากการปฏิบัติงาน จากดำรงชีวิตอยู่ในสังคม หรือสิ่งเกิดสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเอง

3. ปัญหาจากหนังสือหรือวารสารเกี่ยวกับการวิจัย

- จากงานเขียนทางวิชาการของผู้อื่น เมื่อผู้วิจัยอ่านข้อเขียนทางวิชาการจากหนังสือหรือวารสารเกี่ยวกับการวิจัยทั้งในและต่างประเทศมากขึ้น จะทำให้เกิดความสนใจเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ
- ซึ่งสามารถนำมาประมวลสร้างเป็นปัญหาสำหรับการวิจัยได้
- ผู้วิจัยอาจพบวิธีการศึกษาที่น่าสนใจในการวิจัยเรื่องหนึ่ง และเห็นแนวทางที่จะนำมาศึกษากับปัญหาหนึ่งที่มีผู้ศึกษาโดยวิธีที่แตกต่างกันออกไป

4. ปัญหาจากข้อเสนอแนะของผลการวิจัยที่ได้ทำมาแล้ว

- จากข้อเสนอแนะในปริญาานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรืองานวิจัย ผู้วิจัยสามารถนำข้อเสนอแนะจากงานวิจัยเหล่านั้น มาศึกษาเพิ่มเติม และกำหนดเป็นปัญหาการวิจัย หรือหัวข้อวิจัยได้เลย
- ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อทำความเข้าใจปัญหาวิจัยหรือหัวข้อวิจัยให้ชัดเจนขึ้น

5. ปัญหาจากบทคัดย่อวิทยานิพนธ์หรือบทคัดย่อรายงานการวิจัย

- จากบทคัดย่อวิทยานิพนธ์หรือบทคัดย่อรายงานการวิจัยที่มีอยู่มากมาย จะช่วยทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางในการทำวิจัย หรือเรื่องที่จะทำวิจัย
- บทคัดย่อยังช่วยผู้วิจัยได้รู้ว่ามีการทำวิจัยเรื่องใดมาบ้างแล้ว เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในกรณีที่ผู้วิจัยต้องการทำวิจัยเรื่องใหม่ ๆ

6. ปัญหาได้มาจากผู้อื่น

- ผู้วิจัยอาจขอคำปรึกษาหารือจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ หรือมีชื่อเสียงในศาสตร์ที่ตนเองสนใจจะทำวิจัย
- นำมาคิดเพื่อตรวจสอบคำพูด ข้อเสนอหรือข้อคิดเหล่านั้นโดยการวิจัย

หลักเกณฑ์ที่สำคัญในการเลือกปัญหาการวิจัย

การกำหนดปัญหา และการตั้งคำถามในการวิจัย

การกำหนดปัญหา และการตั้งคำถามในการวิจัย เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการตัดสินใจมากที่สุดจุดหนึ่ง สำหรับการค้นคว้าวิจัยโดยใช้วิธีการทางศาสตร์ (scientific method) การเลือกปัญหา และการตั้งคำถามจะมีผลกระทบต่อกิจกรรมทุกอย่างในทุกขั้นตอนของการวิจัย อาจกล่าวได้ว่า การตั้งคำถามเป็นรากฐานหรือเป็นเสาเข็มของการค้นคว้าวิจัยที่ย่อมได้

ผลการวิจัยที่กระทำอย่างกระชั้นชิด และได้มาจากปัญหาและคำถามที่มีความสำคัญ และมีพื้นฐานที่มั่นคงแล้ว ย่อมเป็นสิ่งที่นักวิจัยคนอื่นๆ เชิดชู ยึดถือเป็นฐานที่จะทำการศึกษาค้นคว้าต่อไป และนับได้ว่าวิชาการแขนงนั้นๆ ได้เจริญก้าวหน้าไปอีกชั้นหนึ่ง

การกำหนดปัญหาการวิจัย

- บุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 10-11) ได้กล่าวถึงการกำหนดปัญหาการวิจัยว่า ประกอบด้วย การเลือกปัญหาในการวิจัยและการให้นิยามปัญหา การกำหนดปัญหาการวิจัยนับว่ามีความสำคัญมากที่สุดในการวิจัย เพราะถ้าเลือกปัญหาการวิจัยที่เหมาะสมก็จะเอื้อต่อการวิจัยนั้นให้สำเร็จด้วยดี
- ประสาท เนืองเฉลิม (2556) ได้กล่าวถึง การเลือกปัญหาการวิจัยเป็นหัวใจสำคัญของการนำไปสู่การวิจัย ซึ่งจะต้องมีประโยชน์และสามารถทำการวิจัยได้ ทั้งนี้ การกำหนดประเด็นการวิจัยจะต้องสอดคล้องกับปัญหาที่จะศึกษา

การกำหนดปัญหาการวิจัย

1. ปัญหาการวิจัยทั่วไปหรือปัญหาระดับกว้าง เป็นข้อสงสัยอยากจะรู้ของผู้วิจัยในลักษณะทั่วไป ไม่เฉพาะเจาะจง
2. ปัญหาการวิจัยเฉพาะเจาะจงหรือปัญหาการวิจัยในระดับแคบ จากปัญหาการวิจัยระดับกว้าง ๆ

หลักเกณฑ์ที่สำคัญในการเลือกปัญหาการวิจัย

- เลือกปัญหาที่ตนสนใจ และต้องการรู้อย่างแท้จริง
- ปัญหานั้นสอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญของผู้วิจัย
- เลือกปัญหาที่น่าสนใจ มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย และต่อสังคม
- เป็นเรื่องใหม่ ไม่ซ้ำกับงานวิจัยของผู้อื่น
- มีความทันสมัย

ลักษณะของหัวข้อปัญหาที่จะทำการวิจัย

- ปัญหาที่จะทำการวิจัยไม่ควรกว้างหรือใหญ่โตครอบคลุมจักรวาลเกินไป ควรให้พอเหมาะกับความเหมาะสมกับเวลา แรงงานและค่าใช้จ่ายที่ตนมีอยู่
- ปัญหาที่จะวิจัยสามารถแก้ได้ด้วยวิธีการวิจัย และหาข้อมูลได้เพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์เพื่อตอบปัญหานั้น
- ปัญหาที่จะวิจัยมีความสำคัญและมีประโยชน์ ทั้งในแง่ของการนำไปใช้และการเสริมสร้างความรู้ ไม่ใช่เป็นปัญหาที่ไร้สาระ
- ปัญหาที่จะวิจัยไม่ควรเป็นเรื่องซ้ำซ้อนกับของผู้อื่น ยกเว้นในกรณีที่ต้องการค้นคว้าวิจัยเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของเรื่องนั้น หรือต้องการค้นคว้าวิจัยต่อในเรื่องเดิม
- หลีกเลี่ยงปัญหาที่เป็นข้อถกเถียงและยังหาข้อยุติไม่ได้ ปัญหาเช่นนี้ไม่ควรนำมาเป็นหัวข้อปัญหาการวิจัย เช่น การถกเถียงทางปรัชญา หรือความคิดเห็นต่าง ๆ ที่ไม่สามารถตัดสินได้ว่าถูกหรือผิด
- ปัญหาที่จะวิจัยต้องสามารถสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้
- ควรเลือกปัญหาวิจัยที่จะชี้ช่องทางให้ผู้อื่นทำวิจัยต่อไปได้ โดยขยายหรือแตกแขนงปัญหาออกไป อันจะทำให้เกิดความรู้กว้างขวางขึ้น

หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการตั้งชื่อเรื่องการวิจัย

- ตรงประเด็นของปัญหา เมื่ออ่านแล้วสามารถทราบทันทีว่าผู้วิจัยศึกษาเรื่องอะไร
- ควรตั้งชื่อให้ชัดเจน กระชับ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
- ใช้คำที่บ่งบอกให้ทราบว่าเป็นการวิจัยในลักษณะใด เช่น การวิจัยในลักษณะของการสำรวจ การศึกษา เปรียบเทียบ การศึกษาผลกระทบ หรือการทดลอง
- ตั้งชื่อเรื่องที่รวมองค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม วิธีการดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่าง เป้าหมายของการศึกษา) เช่น “การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อมาตรการในการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลปัจจุบัน”

เอกสารอ้างอิง

- นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา. (2562). **ระเบียบวิธีวิจัยด้านระบบสารสนเทศ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5)**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประสาธน์ เนิ่องเฉลิม. (2556). **วิจัยการเรียนการสอน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชญ์ พงศ์ศรี. (2551). **วิจัยชั้นเรียน: หลักการและเทคนิคปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 7)**. กรุงเทพฯ : บริษัท ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- วาโร เฟ็งสวัสดิ์. (2546). **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ทำแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดบทที่ 4

1. ปัญหาการวิจัยคืออะไร ได้มาจากไหน
2. อธิบายถึงความสำคัญของการนิยามปัญหาการวิจัย
3. จงตั้งชื่อเรื่องการวิจัยมา 1 และกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยด้วย
4. เขียนบรรยายความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัยตามข้อ 1